

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Bijlagen	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
--	FO2002/U64067	Rfv2002/073561	23 mei 2002
Inlichtingen bij	Dossier/volnummer	Doorkiesnummer	
G.IJ. Batelaan	55801A-010	070-4267246	
Onderwerp			
Adviesaanvraag concept Ministeriële Regeling nadere voorschriften informatie voor derden			

Geachte heer De Vries,

Bij bovenvermelde brief van 25 maart 2002, heeft u de Raad voor de financiële verhoudingen advies gevraagd over de concept Ministeriële Regeling nadere voorschriften informatie voor derden. In uw brief vraagt u tevens aandacht te besteden aan de bij uw brief gevoegde voorstellen tot aanpassingen aan de Provinciewet en de Gemeentewet in verband met de nieuwe opzet van de begroting en de jaarstukken. De Raad merkt het volgende over de genoemde stukken op.

1.
Concept Ministeriële Regeling nadere voorschriften informatie voor derden

In het advies van de Raad over de concept Comptabiliteitsvoorschriften 2004 is een voorbehoud gemaakt bij het oordeel over de informatievoorziening aan derden^[1]. In de samenvatting van het advies is dat als volgt verwoord:

*“De Raad plaatst in dit advies enkele kritische kanttekeningen bij de vormgeving van de informatie voor derden, maar gaat per saldo akkoord. Het oordeel is nog niet definitief omdat de Raad nog een afzonderlijk advies zal uitbrengen over de Ministeriële Regeling nadere voorschriften informatie voor derden;
De Raad adviseert in beginsel de extra accountantscontrole ter waarborging van de kwaliteit van de informatie voor derden te schrappen, tenzij deze extra controle (blijvend) zou bewerkstelligen dat er minder specifieke accountantsverklaringen op de besteding van specifieke uitkeringen nodig zouden zijn. Op de eventuele noodzaak van*

extra accountantscontrole ten behoeve van de kwaliteit van gegevens voor de EU komt de Raad terug in zijn advies over voornoemde Ministeriële Regeling;”.

Het voorbehoud sloeg met name op de verdelingsmatrix en op het vereiste van een aparte accountantsverklaring daarbij. De functionele indeling als informatie voor derden is in het advies aanvaard om praktische redenen (tijdelijk zolang het CBS nog niet in staat is de voor toezichthouders en Rijk noodzakelijke informatie langs elektronische weg uit de gemeentelijke administraties te trekken en de omstandigheid dat gemeenten en provincies de functionele indeling gewend zijn). De Raad ziet geen aanleiding op dat laatste terug te komen en heeft overigens geen opmerkingen over de functionele indelingen voor provincies en gemeenten. Over de verdelingsmatrix merkt de Raad het volgende op.

De Raad beschouwt de informatie-eisen van de Europese Unie (EU) als een gegeven. Het is de Raad bekend dat de EU hoge kwaliteitseisen stelt aan de te leveren informatie. Het CBS verzamelt de informatie en verwerkt die tot de macro-informatie die de EU vraagt.

Tot nu toe is de kwaliteit van de door gemeenten en provincies aangeleverde informatie over economische categorieën naar de ervaring van het CBS zeer matig. De belangrijkste redenen daarvoor zijn:

- Slordige codering economische categorieën. Informatie per economische categorie heeft blijkaar geen of nauwelijks waarde voor gemeenten en provincies zelf.
- Vertraging in administratieve verwerking, gewoon door achterstanden of bijvoorbeeld doordat voor de boeking definitief plaatsvindt eerst onduidelijkheden moeten worden opgelost. Voor gemeenten zelf is dit niet zo'n probleem als de boeking maar voor afsluiting van het jaar plaatsvindt (vaak pas na afloop van het kalenderjaar, tussenrekeningen).

Thans kost het zeer veel inspanning van het CBS om op de jaargegevens correcties toe te passen. Als het CBS straks ook kwartaalgegevens (binnen een bepaalde korte termijn) aan de EU moeten leveren kan de Raad zich voorstellen dat dat een haast onmogelijke taak is. Een verbetering van de kwaliteit kan dan alleen bereikt worden als de “administratieve discipline” van gemeenten en provincies op dit punt wordt verbeterd. Het CBS kan dat (voor een deel) bereiken door continu gemeenten en provincies “lastig te vallen” met vragen over duidelijk foutieve opgaven of onwaarschijnlijkheden. U heeft er echter voor gekozen een accountantsverklaring bij de opgaven verplicht te stellen.

De Raad ziet voor de oplossing van het kwaliteitsprobleem drie alternatieven, te weten:

1. Vasthouden aan het eerder door de Raad ingenomen standpunt dat de kosten van de extra accountantscontrole niet opweegt tegen het doel. Het CBS wordt daarmee

- verantwoordelijk gesteld voor de kwaliteit van de gegevens en dient de noodzakelijke maatregelen te nemen om die kwaliteit te verzekeren.
2. Voorschrijven van een extra accountantscontrole. Daaraan dient naar de mening van de Raad de uitdrukkelijke voorwaarde te worden gekoppeld dat de extra kosten die daarmee gepaard gaan via het Gemeentefonds en het Provinciefonds worden vergoed.
 3. Integreren van de toets door de accountant in de reguliere accountantsrapportage en –verklaring. Het argument voor een aparte accountantsverklaring zou kunnen zijn dat het hier gaat om een uitvoeringszaak door gedeputeerde staten respectievelijk het college van B&W, waarmee provinciale staten respectievelijk de gemeenteraad niet behoeven te worden “lastiggevallen”. Er kan echter gesteld worden dat de kwaliteit van de uitvoering gecontroleerd moet kunnen worden door provinciale staten resp. de gemeenteraad en dus dat deze toets wel degelijk ook van belang is voor die colleges. Overigens dienen naar de mening van de Raad ook in deze variant de extra kosten te worden vergoed via het Gemeentefonds en het Provinciefonds.

Alles overwegende acht de Raad geen redenen aanwezig om terug te komen op het eerder ingenomen standpunt. De Raad kiest dus voor alternatief 1.

Een vraag die in de Raad aan de orde is geweest, is hoe de informatieverplichtingen van gemeenten met deelgemeenten zijn geregeld. Thans haalt het CBS de gegevens van de deelgemeenten uit de begrotingen en jaarrekeningen van die deelgemeenten. Zodra kwartaalgegevens moeten worden geleverd, zullen die ook door de deelgemeenten moeten worden aangeleverd. De Raad is van mening dat deelgemeenten de desbetreffende gegevens moeten opleveren. Consolidatie op het niveau van de gemeente acht de Raad niet wenselijk (en is ook niet nodig) vanwege de vertraging die dat oplevert.

Overigens doet de vraag zich ook voor of het voorschrift van een integrale begroting en rekening voor Amsterdam en Rotterdam (dus inclusief deelgemeenten) moet gelden of dat een uitzonderingsbepaling in de Comptabiliteitsvoorschriften 2004 moet worden opgenomen. De voormalige Commissie voor de provinciale en gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften heeft daarover een advies uitgebracht. Daarin staan de argumenten om een uitzonderingspositie voor Amsterdam te bepleiten. De Raad deelt de mening van de voormalige Commissie en acht de argumentatie ook toepasbaar voor Rotterdam. Dat houdt tevens in dat de Raad van mening is dat de deelgemeenten de Comptabiliteitsvoorschriften 2004 integraal moeten toepassen.

Wijziging gemeentewet en provinciewet

In de concept-wijziging van Provinciewet en Gemeentewet worden een aantal technische wijzigingen aangebracht. In beide wetten wordt één artikel inhoudelijk aangepast, te weten artikel 190 van de Provinciewet en artikel 186 van de Gemeentewet. Deze artikelen vormen de basis voor het besluit comptabiliteitsvoorschriften 2004. Ten opzichte van de bestaande artikelen krijgt de toezichthouder de bevoegdheid, als de kwaliteit (inclusief tijdige aanlevering) van de aan derden te leveren informatie onvoldoende is, een aanwijzing te geven (en als die aanwijzing niet wordt gevolgd: maatregelen te nemen). De Raad kan met deze wijziging instemmen.

Namens de Raad voor de financiële verhoudingen,

Mevrouw A. van den Berg, voorzitter

De heer M.P.H. van Haeften, secretaris

[1] Advies over concept-Besluit Comptabiliteitsvoorschriften 2004, brief van 23 april 2002, Rfv2002069235